

Bréfasafn 1955

Bjarni Benediktsson – Stjórnámál – Utanríkisráðherra – Utanríkismál - Björn Björnsson - Hallgrímur Dalberg - Sigurður Jónasson - Kjaramál íslenskra starfsmanna hjá varnarliðinu – Framkvæmdir - Ríkisfjármál - Keflavíkurflugvöllur - 1955

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnámálamaðurinn
Askja 2-12, Örk 5

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

p. 20. 1. 55

H. mentamálaráðgjafi

Bjarni Benediktsson

Reykjavík.

Kæri vin.

mið langar að votta þjer samnið minna,
vefma fráfalls födur þins. Viltu skila kvæðjum
minnum til móður þinnar, í sama anda.
Mjör er það minnstætt lúveru við ungling-
árin í Reykjavík lítum upps til þabba
þins, sem Sjálftæðismannur. Okkur fannst
hann vera ímynd þess, sem við allir
bárum í brjósti okkar og var okkar hjartans
málefni: Sjálftætt Ísland. Svátningarord
hans vödu okkur að lögmáli og við fylgðum
honum að verki með barnlegri hrifning.
Hann varð meir en okkar leiðtogi - honum
fólst að ná vináttu okkar.
Þannig eru endurminningarnar í lungu
minnum, um þannan mata mann og föður
þinn. - Saga Sjálftæðisbaráttu okkar Íslendinga
mun geyma nafn hans með vindingu og þakklæti.
Þetta eru þau kvæðuord til þabba þins, sem mið
langaði að koma til þins, er jeg fjétti um auðat hans.

Með bestu kvæðjum, til þins og þinna

þinn einlægur Þjórn & Þjórnsson

Reykjavík, 26. október 1955.

Kæri samherji.

Samkvæmt beiðni minni í símtali í dag sendi ég þér eftirfarandi línur.

Ekki veit ég hvar eða hvenær fyrst skýtur upp hugmynd um sérskóla fyrir matsveina- og framreiðslumenn; mun sanni nær að liðin séu rúmlega fimmtán ár síðan matsveinar og framreiðslumenn tóku að ræða um stofnun sérskóla. Hitt er vissa, að strax á fyrsta starfsári Sambandsveitingamanna 1945 var málið rætt og gerðar um það ályktanir. Má segja, að stofnun skóla þessa hafi verið eitt mesta hagsmunamál bæði í sérfélögum matsveina og framreiðslumanna og seinna samtaka veitingamanna, þegar þau urðu til.

Þá kom skólamálið til umræðu á þingi farmanna og fiskimanna samtaka og voru gerðar ályktanir um það og send áskorun til ríkisstjórnar um stofnun sérskóla, að vísu þó eingöngu um skóla til að veita fræðslu fyrir matsveina á fiskiskipaflotanum.

Á sjöunda fundi N.d. Alþingis 30. okt. 1946 var útbýtt stjórnarfrumvarpi um matsveina og veitingaþjónaskóla, en málið tekið til umræðu daginn eftir og hafði samgöngumálaráðherra, Emil Jónsson, framsögu.

Í upphafi var hugmyndin sú, að skólinn bætti eingöngu úr þörf fiskiskipaflötans fyrir lærða matsveina. Áður en frumvarpið var samið í ráðuneytinu, hafði ráðherra látið safna ýmsum gögnum og leitað upplýsinga m.a. hjá veitingamönnum; að auki höfðu svo ýmsir knúið á dyr ráðherra með ýmsar upplýsingar og breytingartillögur í þá átt að skólinn mætti veita nauðsynlega kennslu fyrir þá, sem í landi starfa í veitinga- og gistihúsum.

Þegar frumvarp ráðherra kom fyrir augu þingsins var orðin sú breyting á frá því, sem upphaflega var ætlað, að skólinn skyldi veita fræðslu öllum matsveinum bæði á sjó og í landi, en að auki skyldu framreiðslumenn fá þar nauðsynlega menntun og þjálfun. Þá skyldi og vera rekið í skólanum mótuneyti fyrir nemendur stýrimanna og vélstjóra-skólanna.

Hófust nú nokkrar deilur um málið. Lagðist t.d. Gísli Jónsson, framsögumaður sjávarútvegsnefndar N.d. fast á móti því, að skólinn yrði sérskóli allra matsveina og framreiðslumanna, en vildi binda skólann eingöngu við hugmyndina um að mennta matsveina fiskiskipaflotans, en láta aðra matsveina og framreiðslumenn ganga í iðnskóla, svo sem ætlast er til í lögum um iðnnám.

Deildir Alþingis urðu ekki sammála og fór málið á milli deilda, en frumvarpið var að lokum samþykkt í sameinuðu Alþingi 23. maí 1947 og staðfest sem lög nr. 82/1947.

En þrátt fyrir lögin og skipun skólanefndar, sem þó var ekki framkvæmd fyrr en 1949, varð löng bið á framkvæmdum. Þó voru haldin námskeið fyrir matsveina fiskiskipaflotans árin 1951, 1952, 1953 og 1954; jafnframt var haldið ophu mótuneyti fyrir nemendur stýrimanna- og vélskóla; voru forstöðumenn námskeiða þessara Tryggvi Þorfinnsson og Sigurður B. Gröndal. Á þessum námskeiðum hafa ca. 60 menn notið kennslu til starfa á fiskiskipaflotanum.

Hér er stiklað á stóru; næst kemur svo þáttur þinn um að gera drauminn að veruleika, með skipun hins ágætasta manns til að veita skólanum forstöðu og leggja honum til fé. Um kennslufyrirkomulag vísast til reglugerðar, sem Ásgeir Pétursson hefur undir höndum. Þegar skólinn nú tekur til starfa verða nemendur í framreiðsluiðn og matargerð sirka 20 talsins, en að auki hafa svo 8 menn óskað eftir kennslu, sem miðast við þarfir fiskiskipaflotans. Það má gera ráð fyrir að skóli þessi verði nokkuð mikið sóttur í framtíðinni, þar sem

nokkur áhugi er ríkjandi meðal ungra manna um að læra þær iðngreinar, sem skólanum er ætlað að kenna, enda störfir vel launuð að námi loknu, og mikil vöntun á vel hæfum og dugandi mönnum, í þessum stéttir, en sífellt aukin eftirspurn eftir þjálfuðu starfsliði, því meir sem hugsað verður (og égið á heimsins hátt í okkar ástæðera landi).

Ekki veit ég hvort hér eru tæmandi upplýsingar, en svo langt sem þær ná eru þær réttar. Ef þú óskar frekari skýringa munu þær að sjálfsögðu látnar í té með ánægju.

Sinn einlægur.
Sammyg Björnsson

P.s. Má ég svo minna á skólasetninguna 1. nóv. kl. 2 e.h.

Samkvæmt beiðni varnarmáladeildar utanríkisráðuneytisins, skulu eftirgreindar upplýsingar látnar í té um kaup- og kjaramál íslenskra starfsmanna hjá varnarliðinu og öðrum amerískum vinnuveitendum á Keflavíkurflugvelli. — Framkvæmdir á vegum varnarliðsins, sem segja má að krefbust nokkurs verulegs vinnuafis, hófust á fyrrihluta árs 1952.

Fram til þess tíma, og allt fram til 10. október 1952, hafði flugvallarstjóri ríkisins, eða fulltrúi hans á Keflavíkurflugvelli, það hlutverk á í hendi að segja til um hvert skyldi vera kaupgjald þess íslenska fólks, sem réðist til hinna erlendu vinnuveitenda á Keflavíkurflugvelli.

Samkomulag varð um það hinn 9. október 1952, milli félagsmálaráðuneytisins og varnarmálanefndar, að félagsmálaráðuneytið skyldi frá 10. október 1952 að telja í samráði við Alþýðusamband Íslands og Vinnuveitendasamband Íslands, endurskoða þær reglur um kaup og kjör, sem þá var farið eftir á Keflavíkurflugvelli og fara þar til samræmis við kaup og kjör við sambærileg störf í Reykjavík.

Framkvæmð þessa verkefnis var falin sérstakri þriggja manna nefnd, kaupskrárnefnd, en í henni hafa starfað frá upphafi fulltrúi frá félagsmálaráðuneytinu, og framkvæmdarstjórar A.S.Í. og Vinnuveitendasambandi Íslands.

Starfsgrundvöllur nefndarinnar hefur alla tíð verið sá, að miða kaup- og kjaraákvæði í kaupskrár þeim, sem á hverjum tíma hafa gilt á Keflavíkurflugvelli, við gildandi samþinga viðkomandi stéttarfélag og atvinnurekenda í Reykjavík, svo og ákvæði launalaga og viðurkenndra starfs- og kjarareglur. Þar sem það hefur og frá því að kaupskrárnefnd fyrst tók til starfa, verið skilyrði fyrir gildi ákvarðana nefndarinnar um launakjör íslenskra starfsmanna á Keflavíkurflugvelli, sem skránni er ætlað að taka til, að fulltrúar A.S.Í. og Vinnuveitendasamb. Íslands væru sammála um kaup- og kjaraákvörðunin má segja að þar með hafi verið tryggt að ákvæði kaupskrárinnar yrðu alltaf í samræmi við það sem þæði samböndin töldu á hverjum tíma vera hið rétta kaup og hin réttu kjör við sambærileg störf í Reykjavík, enda hefur samkomulag náðst í þessu efni milli fulltrúa sambandanna í öllum tilfellum nema þá, þ.e. ákvörðun á kaupum framreiðslustúlkna og upphæð álags vegna vaktaskipta. Þessi ágreiningur kom fyrst fram í kaupskrá þeirri, er kaupskrárnefnd sendi

frá sér í nóvember 1952, en þá tók varnarmálanefnd sú, sem þá starfaði, sig til og "úrskurðaði" þenna ágreining þannig, að annarsvegar skyldi tillaga A.S.Í um kaup framreiðslustúlkna gilda en hinsvegar tillaga Vinnuveitendasamb. Ísl., gilda um ákvörðun álags vegna vaktaskipta. Þessar ákvarðanir varnarmálanefndar hafa síðan gilt sem hluti af kaupskrá Keflavíkurflugvallar. Engu að síður verður varla sagt, að kaup framreiðslustúlkna á Keflavíkurflugvelli hafi verið sem neinu nemur herra en kaup annara sambærilegra starfssystra þeirra s.s. starfsstúlkna við vega- og brúargerð og við Sogsvirkjunina. Um vaktaskiptaálagið er hinsvegar það að segja, að það er, miðað við nýjustu kaup- og kjarasamninga stéttarfélaganna og atvinnurekenda of lágt ákveðið í "úrskurði" varnarmálanefndar og í nokkrum tilfellum allt of lágt, enda hefur heyrst, að Vinnuveitendasamb. Íslands hafi, í samningaumleitunum við Verkalýðsfélögin á Suðurnesjum o.fl. stéttarfélag, sem staðið hafa yfir undanfarið, léð máls á að hækka vaktaálag fyrir tvískiptar vaktir úr 10% upp í allt að 15% og fyrir þrískiptar vaktir úr 15% upp í allt að 25%. Af því má glöggst sjá, að hér er síður en svo um hærri vaktaskiptaálag að ræða en gildir almennt við sambærileg störf í Reykjavík og víðar.

Loks má geta þess, að ef um starfsgreinar er að ræða á Keflavíkurflugvelli, sem ekki falla undir samninga stéttarfélaganna og vinnuveitenda hér á landi, eins og t.d. læknisstörf, lögfræðistörf, verkfræðistörf o.fl. störf, hafa viðkomandi starfsmenn ótalið af kaupskrárnefnd, fengið að semja sjálfir við vinnuveitendur sína um kaup, kjör og starfstíðhögun o.fl., þ.e. gert sve-nefnda sérsamninga um ráðningarkjör sín, enda má telja þá tilhögun í samræmi við venju hér á landi, um ráðningar sem sambærilegar má telja. Til hliðsjónar hefur t.d. dag- og tímakaup verkfræðinga skv. lágmarksgjaldskrá Verkfræðingafélags Íslands alltaf jafnframt verið upp gefið í kaupskrá kaupskrárnefndar.

Undirritaður veit ekki annað en ákvæðum kaupskrárinnar um kaup og kjör íslensks starfsfólks hafi verið fylgt í öllum aðalatriðum, að því helst undanskildu, að nokkrum starfshópum í þvottahúsi hersins hefur síðustu árin verið greitt eitthvað herra kaup en hið tilgreinda lágmarkskaup en ástæðan mun hér sú ein, að ef þetta kaup væri ekki greitt fengist ekki íslenskt fólk til þessarar nauðsynlegru þjónustustarfa. Einnig hefur bifreiðastjórum er aka þyngstu vörubifreiðum og grjóttflutningavögnum verið greitt kaup samkv. bráðabirgðasam-
komulagi kaupskrárnefndar í marz 1953, ~~brátt fyrir nokkra lækun á kaupþóttum~~
þessum í gildandi kaupskrá. Hinsvegar má t.d. benda á, að starfsfólk

varnarliðsins hefur til skamms tíma fæst fengið frítt húsnæði, sem t.d. allt aðkomustarfsfólk amerískra og íslenskra verktaka mun hafa fengið, og því orðið að leigja rándýr herbergi í Keflavík og Njarðvíkum, og, að íslenskir iðnaðarmenn, aðrir en trésmiðir, sem vinna í þjónustu varnarliðsins og amerískra verktaka, fá ekki frítt fæði, enda þótt iðnsveinað í þjónustu íslenskra verktaka verði þeirra hlunninda aðnjóstandi.

Reykjavík, 16, júní 1955.

Hallgrímur Salberg

FRÁSÖGN

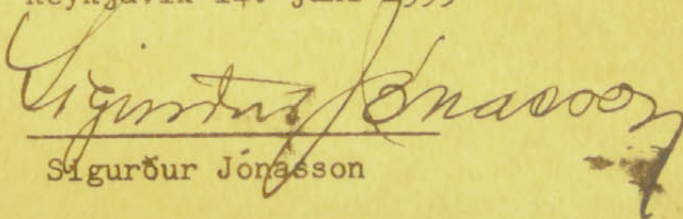
um kaup í varnarliðsvinnu.

Sameinaðir verktakar upplýsa að þeir fari um kaupgreiðslur í einu og öllu eftir gildandi samningum vinnuveitendafélags Íslands og eftir uppmælingatöxtum iðnaðarmanna, þó hefur það komið fyrir að sérstaklega nauðsynlegum verkamönnum hefur verið greitt kaup eftir hærri gæðaflokki (t.d. sementsvinnutaxti í stað almenns verkamannataxta) en það telja S.V. að séu algerlega undantekningar.

Íslenzkir aðalverktakar starfsetja aðeins skrifstofumenn, birgðagæzlumenn og verkfræðinga. Aðra menn fá þeir að láni ("on purchase order" frá S.V.). Kaup þessara manna fer eftir gildandi samningum um slíka starfsmenn. Það sem Í.V. telur að hafi aðallega dregið menn að vinnu á Keflavíkurflugvelli er föst 2ja tíma yfirvinna en nú segir Í.A.V. að hún sé orðin venja í Reykjavík. Verzlunarmenn fá 2ja stunda yfirvinnu eins og verkamenn (þeir vinna frá kl. 8 - 6 í stað kl. 9 - 5). Þá segir Í.A.V. að það sé nokkurt vandamál fyrir þá að þeir menn sem komi til þeirra frá Hamilton-félaginu hafa haft þar 60-100 % herra kaup en þeir fá hjá Í.A.V.

Byggir h.f. segjast greiða kaup nákvæmlega eftir gildandi samningum og töxtum. Þó hafi þeir orðið að greiða í einstökum undantekningartilfellum þeim vandabundnum verkamönnum herra kaup í því formi að þeir hafa fengið frítt fæði.

Reykjavík 14. júní 1955

Sigurður Jónsson

UTANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ
VARNARMÁLADÉLÐ

Reykjavík, 15. júní 1955

D6.
(óskast tilgreint í svar)

Sundurliðun á fjölda íslenskra starfsmanna á Keflavíkurflugvelli, Aðalvík, Langanesi og Hornafirði 15. júní 1955, miðað við lögheimili.

Reykjavík.....	samtals	909
Akranes.....	"	20
Ísafjörður.....	"	7
Sauðárkrókur.....	"	9
Siglufjörður.....	"	46
Ólafsfjörður.....	"	4
Akureyri.....	"	46
Húsavík.....	"	10
Seyðisfjörður.....	"	8
Neskaupstaður.....	"	8
Vestmannaeyjar.....	"	17
Keflavík.....	"	275
Kópavogur.....	"	21
Hafnarfjörður.....	"	96
	Samtals í kaupstöðum	1.476
Kjósarsýsla	samtals	13
Borgarfjarðarsýsla.....	"	11
Mýrasýsla.....	"	15
Snæfells-og Hnappadalssýsla.....	"	12
Dalasýsla.....	"	12

II

Barðastrandasýsla.....	1
Ísafjarðarsýsla.....	17
Strandasýsla.....	6
Húnavatnssýslur.....	21
Skagafjarðarsýsla.....	28
Eyjafjarðarsýsla.....	14
Pingeyjarsýslar.....	131
Múlasýslur.....	40
Skaftafellssýslur.....	6
Rangárvallasýsla.....	12
Árnessýsla.....	53
Gullbringusýsla með Keflavíkurflugvelli.....	<u>271</u>
Samtals utan kaupstaða	663
Samtals á öllu landinu	2.139

Reykjavík, 15. júní 1955

Hannes Guðmundsson

UTANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

VARNARMÁLAEIÐ

Reykjavík, 15. júní 1955

Db.

(óskast tilgraint í svari)

Fjöldi Íslenzkra starfsmanna á Keflavíkurflugvelli og á varnarsvæðunum í Hornafirði, Langanesi og Aðalvík við varnarliðsframkvæmdir:

Samanburðaryfirlit 15. júní 1955, í svigum sömu tölur frá 15. júní 1954.

Varnarliðið (Iceland Defense Force) alls: 511 (514)

Iðnaðarmenn 97

verkamenn 323

skrifstofumenn 91

samtals 511 (363 karlar 148 konur)

Metcalfe, Hamilton, Smith, Beck Cos.

Verkamenn (manual service) 207 (821)

Skrifstofufólk (non manual) 121 (165)

Starfsfólk í eldhúsi (culinary) 75 (127)

Karlar: 343 Konur: 60 alls: 403 (1.113)

Íslenzkir aðalverktakar (Iceland Prime Contractors)

Keflavíkurflugvöllur:

skrifstofumenn 30

eftirlitsmenn 4

birgðarverðir 6

eldhús 6

samtals 46

Reykjavík: 1

New York 1

samtals 48 (35 karlar 13 konur)

Sameinaðir verktakar (Associated Icelandic Contractors)

Keflavíkurflugvöllur:

verkamenn	409
iðnaðarmenn	225
bifreiðastj. og	
vélamenn	94
mötuneyti	
vaktmenn	
og húsverðir	55
skrifstofufólk,	
verkfræðingar	
og verkstjórar	<u>57</u>
	840

Reykjavík:

skrifstofumenn	15
Hornafjörður	45
Langanes	102
Aðalvík	<u>44</u>

1.046 (602) Konur: 42 Karlar: 1.004

Reginn h.f.

Hornafjörður: I

Langanes: 34

samtals 35 (karlar)

Wyatt C. Hedrick, Architect Engineers. alls: 31 (28) Karlar

Iceland Central Exchange: alls: 58 (60) (konur 31 karlar
27)

Byggir h.f. & Associates alls : 7 (0)

Alls vinna því á vegum ofangreindra aðila samtals 2.139 Íslendingar þar af 294 konur, hinn 15. júní 1955, en á sama tíma í fyrra: 2.317.

Fækkað hefir því um 178.

Samkvæmt talningu á spjaldskrá útlendingaæftirlitsins í Reykjavík, 15. júní 1955 voru alls 1051 bandarískir ríkisborgarar starfandi á Keflavíkurflugvelli.

Reykjavík, 15. júní 1955.

Hannes Guðmundsson

Reykjavík, 15. júní 1955

D6.
(óskast tilgreint í svari)

Sundurliður á starfsmannafjölda við varnarliðsframkvæmd
á Keflavíkurflugvelli, Aðalvík, Langanesi og Hornafirði.

Iðnaðarmenn:

Reginn 6		
Varnarliðið	97	
Sameinaðir verktakar	<u>319</u>	
	samtals	422
		422

Verkamenn:

Reginn	29	
Varnarliðið	323	
Aðalverktakar	16	
M.H.S.B. Cos.	282	
Sameinaðir verktakar	657	
Iceland Central Exchange	20	
Byggir h.f.	<u>7</u>	
	samtals	1.334
		1.334

Skrifstofumenn:

Varnarliðið	91	
Aðalverktakar	32	
M:H:S:B: Cos.,	121	
Sameinaðir verktakar	70	
Iceland Central Exchange	38	
Wyatt C. Hedrick	<u>31</u>	
	samtals	383
		<u>383</u>
	samtals	2.139

Reykjavík, 15. júní 1955

Hannur Guðimundsson

1955-56 ?

Undanfarin ár hefur verið leitast við að hafa sem allra nánast samstarf milli lýðræðisflokka þriggja - eða þeirra, sem samála hafa verið um sameiginlega utanríkisstefnu - um utanríkismál og sérstaklega varnarmálin. Þetta hefur m.a. komið fram í því, að engum slíkum málum, sem nokkra þýðingu geta haft, hefur verið ráðið til lykta eða af hálfu utanríkisráðherra rétt um þau á almennum vettvangi, nema í fullu samráði við ríkisstjórnina í heild og þar til skipaða fulltrúa flokkanna.

Án tilverknaðar utanríkisráðherra, en af auðskildum ástæðum varð þetta samstarf nokkru erfiðara en ella á næstu vikunum fyrir kosningarnar nú í sumar. Í þessum málum skapast hins vegar stöðugt ný viðhorf, sem taka þarf tillit til. Sem dæmi um það má nefna hina nýju stefnu, er tekin var á Atlantshafsráðsfundinum í vor að draga úr hraða varnarframkvæmdanna. Ennfremur nauðsynina á að haga verkamannaframboði til Keflavíkur í samræmi við þarfir atvinnulífsins hverju sinni og margt fleira.

M.a. af þessum ástæðum vakti Sjálfstæðisflokkurinn athygli á því strax að afloknum kosningum í sumar að trýn nauðsyn væri á

að hraða myndun nýrrar ríkisstjórnar, því að á meðan stjórnarmyndun stóð fékst mjög treglega samstarf um lausn aðkallandi vandamála, þ.á. m. varnarmála.

Við stjórnarmyndunina var beinlínis um það samið milli stjórnarflokkanna, að öll meiriháttar utanríkis- og varnarmál yrðu rædd í ríkisstjórninni áður en þeim væri ráðið til lykta. Svo var og ákveðið, að skipuð skyldi ný varnarmálanefnd með fulltrúum lýðræðisflokka þriggja, að vísu með nokkuð breyttum verk-efnum frá því, sem verið hafði.

Þrátt fyrir þetta liðu sex vikur svo, að utanríkisráðherra hafði ekkert samráð við ríkisstjórnina í heild um varnarmálin né gaf ráðherrum Sjálfstæðisflokksins kost á að fylgjast með neinu, sem í þeim gerðist.

Að þessum tíma liðnum afhenti ráðherran á ríkisstjórnarfundum nokkrar tillögur um varnarmálin. Tillögunum var í meginatriðum tekið vel af Sjálfstæðismönnum, sem þegar í stað sýndu vilja sinn til að ræða þær efnislega, en benta á, að óvíst væri, hvort búið væri að athuga öll atriði þeirra til hlítar. Jafnframt var á það drepið, að varnarmálanefnd hefði ekki starfað langa hríð og Sjálfstæðismenn ekki átt kost að fylgjast með framkvæmd þessara mála. Hins vegar veri uppi þrálátur orðrómur um samningaviðræður Framsóknarflokks-

ins og Alþýðuflokksins um þessi mál.

Í framhaldi af þessum fyrstu umræðum í ríkisstjórninni gerðu Sjálfstæðismenn það að tillögu sinni, að leitað yrði samstarfs þingflokka lýðræðisflokka þriggja um skipun nýrrar varnarmálanefndar og undirbúning viðræðna við Bandaríkin um nauðsynlegar breytingar á varnarsamningunum og framkvæmd hans.

Að nokkrum dögum liðnum lagði utanríkisráðherra enn fram greinargerð um varnarmálin, að verulegu leyti til skýringar fyrri tillögum en með nokkrum viðbótum. Sjálfstæðismenn spurðust þá fyrir um hvað liði ráðstöfunum til frekara samstarfs og efnilegs undirbúnings málsins.

Utanríkisráðherra vék sér undan svörum. Fjármálaráðherra lýsti því, að utanríkisráðherra hefði verið ætlað að kanna þetta og varð ekki úr frakari svörum.

Þá var og beðið skýringa á sumum hinna nýju atriða á greinargerð utanríkisráðherra. Sú greinargerð hefur ekki fengizt.

Hins vegar hefur Tíminn nú birt tillögur þær, sem utanríkisráðherra hafði afhent ríkisstjórninni sem trúnaðarmál. Þær skýringar fylgdu að auðsætt var, að hér var um að ræða fullnaðarákvörðun Framsóknarflokksins. Af öllu þessu er auðsætt, að Framsóknarflokksráðherrarnir hafa haldið þannig þessu máli, að þeir hafa ekki óskað samstarfs við

Sjálfstæðismenn um það.

Ráðherrar Sjálfstæðismanna telja mjög illa farið, að þessi háttur skuli hafa verið tekinn upp. Við teljum, að miklu ráðleggra hefði verið að halda við hinni fyrri samvinnu lýðræðisflokka þriggja um varnarmálin og fá tillögu og umsögn þeirra Íslendinga, sem kunnugastir eru meðferð þessara mála um, hverjar breytingar væru æskilegar og framkvæmanlegar, enda lögðum við áherzlu á, að slíks samstarfs væri leitað tafarlaust. Á þessari skoðun hafa byggst tillögur Sjálfstæðisflokksins um meðferð málsins, Framsóknarmenn hafa valið aðra aðferð. Við því verður ekki héðan af gert. Sjálfstæðismenn lýsa sig þó enn sem fyrr reiðubúna til að nefna mann í hina umsömdu varnarmálanefnd og mun auðvitað styðja utanríkisráðherra til allra góðra framkvæmda, en benda enn einu sinni á nauðsyn þess, aðíutanríkismálum sé haft slíkt samráð fyrir fram, að sem mestar líkur skapist fyrir heilladrjúgu samstarfi.